

УДК 35:332.1

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ**Вороніна Ю. Є.**

кандидат наук з державного управління, доцент,
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3242-8293>

Яременко Є. Р.

Здобувачка 2 курсу магістратури спеціальності публічне управління та адміністрування
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна

Державна регіональна політика виступає одним із ключових напрямів розвитку територій. Її основною метою є створення сприятливих умов для динамічного та збалансованого соціально-економічного прогресу України та її регіонів, підвищення рівня життя населення, а також забезпечення гарантованого державою соціального захисту для всіх громадян незалежно від місця проживання. Ефективний розвиток кожної економічної системи потребує постійного пошуку оптимальних шляхів взаємодії державних і ринкових складових, а також збалансування різних інтересів. Для досягнення сталого економічного, соціального та екологічного розвитку регіонів необхідна активна увага з боку держави до комплексного розвитку територій.

У сучасних умовах переходу до ринкової економіки проблема соціально-економічного розвитку регіонів займає центральне місце в загальній стратегії держави. Водночас саме регіональний рівень, очолюваний місцевими органами влади, стає осередком основних перетворень, адже саме ці органи фактично відповідають за економічну ситуацію в країні. На сьогодні зберігається низка проблем у сфері місцевого самоврядування, які безпосередньо впливають на макроекономічну стабільність країни.

Завдання регіональної політики щодо забезпечення збалансованого розвитку всіх регіонів України є надзвичайно актуальними. Для їх реалізації державна політика у цій сфері має включати широкий спектр заходів, серед яких: інвестиційна підтримка, розвиток інфраструктури, підвищення кваліфікації робочої сили, всебічна підтримка малого і середнього бізнесу, інноваційних технологій тощо. Важливим аспектом успішного розвитку регіонів залишається активне залучення громадськості до процесу ухвалення рішень щодо їхнього майбутнього. Додатковим фактором слугує налагодження співпраці між регіонами й розвиток міжнародного партнерства.

У контексті глобалізації та стрімких змін економічного середовища розвиток територій набуває вирішального значення як інструмент забезпечення стабільності та конкурентоспроможності країни. Стратегічне планування розвитку регіонів сьогодні є важливою передумовою зміцнення їх конкурентоспроможності. Однак наразі процес стратегічного управління розвитком територій часто не має комплексного характеру; лише починається формування дієвих державних механізмів для забезпечення цього процесу.

Державні механізми стратегічного планування розвитку територій розглядаються як система управлінських заходів, що охоплюють цілі управління, елементи об'єкта та їх взаємозв'язки. Система також включає методи впливу, використання матеріальних і фінансових ресурсів задля раціонального управління потенціалом регіону.

Одним із важливих завдань регіональної економіки є пошук шляхів забезпечення стабільності та процвітання соціально-економічного розвитку регіонів. Особливу увагу приділяють подоланню ознак депресії в окремих територіях, що потребує детального вивчення соціально-економічних наслідків реформування. Практика свідчить, що однією з основних перешкод на шляху до рівномірного розвитку територій є нерівномірність адміністративно-

територіального устрою країни, що вимагає обґрунтованих кроків для його реформування. Наприклад, завершальний етап адміністративно-територіальної реформи, який триває в Україні, відіграє важливу роль у цих процесах.

Розвиток територій виступає ключовим пріоритетом державної регіональної політики, спрямованим на досягнення сталого економічного, соціального та екологічного прогресу у різних регіонах країни. З огляду на зростаючу конкуренцію між регіонами на глобальному рівні, важливість цієї сфери для держав постійно зростає.

Список використаних джерел

1. Дмистровська В. С., Солоджук Т. В., Максимів М. С. Фінансове забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. *Actual problems of regional economy*. 2020. № 2(15). С. 147–159.
2. Ляшенко В. І., Підорічева І. Ю., Антонюк В. П. Модернізація економіки старопромислових регіонів на засадах смарт-спеціалізації. *Формування інституційного середовища модернізації економіки старопромислових регіонів України*. Київ, 2022. С. 9–72.
3. Вороніна Ю. Є., Плотніченко С. Р. Розвиток територій як пріоритетний напрямок державної регіональної політики. *Вісник ЛНУП. Серія «Економіка АПК»*. 2023. № 30. С. 170–174.

УДК 352/354

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ПОШУК НОВОЇ ПАРАДИГМИ

Горбова Н. А.

кандидат педагогічних наук, доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна.

ORCID: 0000-0003-1428-895X

Дьоміна Т.

магістр публічного управління та адміністрування

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна.

Соціальна політика є одним із ключових чинників забезпечення стабільності, справедливості та конкурентоспроможності сучасної держави. В умовах глибоких трансформаційних процесів, пов'язаних із агресією РФ, внутрішніми реформами та євроінтеграційними прагненнями України, питання ефективності соціальної політики набуває критично важливого значення.

Загальна проблема полягає у невідповідності існуючих інституційних механізмів, фінансових інструментів та змісту державної соціальної політики сучасним викликам та довгостроковим потребам суспільства. Ця проблема безпосередньо пов'язана з вирішенням низки важливих завдань, які автор розділяє на дві групи: наукові завдання: розробка концептуальних підходів до побудови соціальної держави в умовах нестабільності, дослідження взаємозв'язку між соціальною політикою та економічним зростанням, моделювання наслідків соціальних реформ; практичні завдання: подолання бідності, адаптація та інтеграція внутрішньо переміщених осіб (ВПО), реформування пенсійної системи та системи охорони здоров'я, забезпечення соціального захисту ветеранів та їхніх сімей, створення умов для активної старіння та соціальної інклюзії.

Проблематика вдосконалення соціальної політики в Україні є предметом дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних учених. Значний внесок у її розвиток зробили такі дослідники та інституції, як: Н. В. Анісімова, Я. Б. Жаліло, О. М. Шевяков, С. В. Москвін, а